

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΑΕΙΦΟΡΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ειρήνη Σκουλά
Φυσικός, MSc

Ο κατασκευαστικός κλάδος και η σχέση του με το περιβάλλον

- Το κατασκευαστικό προϊόν, τόσο κατά τη διάρκεια της οικοδομικής δραστηριότητας όσο και κατά τη φάση λειτουργίας του, προκαλεί σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον
- Εκτιμάται ότι η οικοδομική δραστηριότητα καταναλώνει το 16% των παγκόσμιων υδάτινων αποθεμάτων, το 30 – 40% της παγκόσμιας ενέργειας, ενώ δεσμεύει περισσότερο από το 50% των πρώτων υλών που εξάγονται
- Καθώς οι επιπτώσεις από τον κατασκευαστικό κλάδο εμφανίζονται όλο και πιο έντονα, λόγω της αυξημένης οικοδομικής δραστηριότητας, οι έννοιες της αειφορίας και του οικολογικού σχεδιασμού εισέβαλαν επιτακτικά για να δημιουργήσουν ένα πιο υγιές μοντέλο κατασκευών και να μειώσουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο

- **Σχέδιο Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοση (COM(2006)545)**
 - Κινητοποίηση δημοσίων αρχών, πολιτών και συντελεστών αγοράς για ανάληψη συντονισμένων δράσεων που θα οδηγήσουν στην κατασκευή ενεργειακά αποδοτικών κτηρίων & τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης
- **Οδηγία 2002/91** για την ενεργειακή απόδοση των κτηρίων
 - Θέσπιση μεθοδολογίας υπολογισμού και καθορισμός απαιτήσεων και πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης των κτηρίων
- **Οδηγία 2006/32** για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και ενεργειακές υπηρεσίες
 - Ενίσχυση της οικονομικής αποτελεσματικής βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση
 - Εθνικός ενδεικτικός στόχος εξοικονόμησης ενέργειας 9%
 - Υλοποίηση μέτρων από δημόσιο τομέα (υποδειγματικός ρόλος)
- **Απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) => Priority waste stream**
- **Ολοκληρωμένη πολιτική προϊόντων (Integrated Product Policy)**
- **Οδηγία 2004/18 και 2004/17** για προώθηση πράσινων προμηθειών (green procurement)

18/09/2008

Συνέδριο «Βιώσιμη κατασκευή σε Ελλάδα και Κύπρο»

Ελληνικό θεσμικό πλαίσιο

- **Νόμος 3661/2008 «Μέτρα για τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης των κτιρίων»** που εναρμονίζει την ελληνική νομοθεσία με την 2002/91
- Αναμένεται ο ΚΕΝΑΚ που θα καθορίζει τη μέθοδο υπολογισμού της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και θα ορίζει ελάχιστες απαιτήσεις για την απόδοσή τους
- **ΚΥΑ Δ6/Β/14826 «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την εξοικονόμηση ενέργειας στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα»**
- ΠΔ για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)

18/09/2008

Συνέδριο «Βιώσιμη κατασκευή σε Ελλάδα και Κύπρο»

Προτάσεις θεσμικών ρυθμίσεων για τις ιδιωτικές κατοικίες (1/2)

- Κίνητρα στους κατασκευαστές για χρήση αρχών βιοκλιματικού σχεδιασμού και οικολογικής δόμησης (δομικά στοιχεία, υλικά)
- Επιδότηση για την εγκατάσταση συστημάτων ΑΠΕ κατά το στάδιο της κατασκευής
- Κίνητρα στους κατασκευαστές για επίτευξη στα κτίρια ενεργειακής απόδοσης υψηλότερης από τις ελάχιστες απαιτήσεις που θα ορίζονται στον ΚΕΝΑΚ
- Φορολογικά κίνητρα στους ιδιοκτήτες ακινήτων με ενεργειακό πιστοποιητικό Α
- Κίνητρα για επεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στα ιδιωτικά κτήρια
- Χρήση συστημάτων για εξοικονόμηση νερού/αξιοποίηση βρόχινου νερού

18/09/2008

Συνέδριο «Βιώσιμη κατασκευή σε Ελλάδα και Κύπρο»

Προτάσεις θεσμικών ρυθμίσεων για τις ιδιωτικές κατοικίες (2/2)

- Ανάλυση πρωτοβουλίας σε συνεργασία και με τους αρμόδιους φορείς για την θέσπιση πιστοποιητικού ποιότητας για τα ανακυκλωμένα αδρανή υλικά, ώστε να προωθηθεί η χρήση τους στην Ελλάδα.
- Λόγω ευκολίας εύρεσης αδρανών υλικών η τιμή τους είναι χαμηλή, άρα πρωτοβουλία ίσως και με φορολογικές ελαφρύνσεις (πχ απαλλαγή ΦΠΑ) ώστε να προωθηθεί η χρήση των ανακυκλωμένων
- Αλλαγή του υφιστάμενου συστήματος κοστολόγησης των παραγόμενων απορριμμάτων ώστε να συνδεθεί με την παραγόμενη ποσότητα απορριμμάτων (κιλά / κάτοικο). Σε αυτή την περίπτωση θα είναι δυνατή και η εγκατάσταση διαφορετικών συστημάτων συλλογής που εφαρμόζονται στο εξωτερικό π.χ. με ειδικό κάδο ανά πολυκατοικία

18/09/2008

Συνέδριο «Βιώσιμη κατασκευή σε Ελλάδα και Κύπρο»

Κτήρια δημοσίου τομέα

- Υποχρεωτική έκδοση ενεργειακού πιστοποιητικού για όλα τα κτίρια και επανέλεγχος ανά 5ετία
- Υποχρεωτική ανάρτηση του πιστοποιητικού σε εμφανές σημείο
- Ενσωμάτωση κριτηρίων στις δημόσιες συμβάσεις για προμήθεια φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων (Green procurement)
- Υποχρεωτική εγκατάσταση συστημάτων ΑΠΕ
- Υποχρεωτική διενέργεια εκπαιδευτικών σεμιναρίων για την ορθολογική ενεργειακή συμπεριφορά των δημοτικών υπαλλήλων
- Ενσωμάτωση περιβαλλοντικών προδιαγραφών στις προκηρύξεις για κατασκευή/ανακαίνιση κτηρίων

18/09/2008

Συνέδριο «Βιώσιμη κατασκευή σε Ελλάδα και Κύπρο»

Περιβαλλοντικές προδιαγραφές για κατασκευή/ανακαίνιση κτηρίων

- Να ζητείται εμπειρία σε βιοκλιματικό σχεδιασμό
- Χρήση εργαλείων ΑΚΖ στη φάση σχεδιασμού
- Ελάχιστη χρήση ηλιακής ενέργειας για κάλυψη αναγκών σε ζεστό νερό/θέρμανση/ψύξη/ηλεκτρισμό
- Χρήση βιώσιμων/πράσινων δομικών υλικών
- Κριτήρια για υψηλή ποιότητα εσωτερικού αέρα
- Εξασφάλιση θερμικής, οπτικής και ακουστικής άνεσης των χρηστών
- Απαγόρευση χρήσης ορισμένων ουσιών
- Χρήση συστημάτων για εξοικονόμηση νερού/συλλογής και αξιοποίησης βρόχινου νερού
- Εξασφάλιση χαμηλού κόστους λειτουργίας κτιρίου

18/09/2008

Συνέδριο «Βιώσιμη κατασκευή σε Ελλάδα και Κύπρο»

Συμπεράσματα

- Σημαντικές πρόσφατες και αναμενόμενες εξελίξεις σε θεσμικό επίπεδο στους τομείς της ενέργειας και της διαχείρισης ΑΕΚΚ
- Δυνατότητες για ακόμα αυστηρότερο θεσμικό πλαίσιο, πέρα από τα όρια που θέτει η Νομοθεσία με στόχο την προώθηση των αειφόρων κατασκευών
- Ενέργεια:
 - Επέκταση χρήσης πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια και ιδιωτικά κτήρια => εργαλείο της αγοράς
 - Κίνητρα για κατασκευή και αύξηση της ζήτησης για κτίρια υψηλής ενεργειακής απόδοσης
 - Ενσωμάτωση περιβαλλοντικών προδιαγραφών στις προκηρύξεις δημόσιων οργανισμών για την κατασκευή / ανακαίνιση κτιρίων
- Απορρίμματα
 - Σύνδεση κοστολόγησης με παραγόμενες ποσότητες
 - Προώθηση ανακύκλωσης αδρανών μέσω έκδοσης πιστοποιητικού ποιότητας